THE KENYA NATIONAL EXAMINATIONS COUNCIL

SCHOOL BASED ASSESSMENT

Mwongozo wa Kutathminia

KISWAHILI

SEHEMU A

Gredi ya 4 -2026

© 2026 The Kenya National Examinations Council

STADI YA KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA

ZOEZI 1A NA 1B
MWONGOZO WA KUTATHMINIA STADI YA KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA

Kigezo	Kuzidi Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Chini ya Matarajio
Mawasiliano (*matamshi, kiimbo na kusikika***)**	Mwanafunzi anajieleza kwa ufasaha na urahisi, bila makosa ya kimatamshi na anapozungumza anasikika ipasavyo na asemayo yanaeleweka vyema. Maelezo yake yana mantiki na yanafuatilika kwa urahisi. Anazungumza kama mzawa wa lugha hii.	Mwanafunzi anajieleza kwa ufasaha. Ana matamshi yafaayo na kiimbo mwafaka. Ana makosa machache ya kimatamshi na kiimbo lakini anasikika vyema na asemayo yanaeleweka.	Mwanafunzi anajieleza kwa kusitasita. Anafanya makosa ya kimatamshi na kiimbo mara kwa mara na hasisikiki vyema. Maana inaweza kukisiwa kutokana na asemayo.	Ana stadi hafifu za kimatamshi na kiimbo. Anafanya makosa mengi ya kimatamshi. Anakosa mantiki /mfuatano ufaao katika kujieleza. Hasikiki vyema na asemayo hayaeleweki.
Ufahamu wa suala lengwa *(majibu sahihi, matumizi ya msamiati mwafaka*)	Anatoa maelezo sahihi kuhusu suala lengwa. Anatoa majibu sahihi kwa maswali yote aliyoulizwa kwenye muktadha. Anatumia msamiati mbalimbali kujieleza kulingana na muktadha/suala lengwa.	Anatoa maelezo sahihi kuhusu suala lengwa. Anatoa majibu sahihi kwa idadi kubwa ya maswali aliyoulizwa kulingana na muktadha. Anatumia msamiati mwafaka kulingana na muktadha/suala lengwa.	Anatoa maelezo kwa baadhi ya maswali katika muktadha. Anatoa majibu kwa baadhi ya maswali aliyoulizwa kulingana na muktadha. Anatumia msamiati mchache kujieleza kulingana na muktadha/suala lengwa.	Ana changamoto kuelewa na kutoa maelezo kwa maswali aliyoulizwa kulingana na muktadha.
Matumizi ya ishara za mwili (*jinsi anavyoketi/kusimama, ishara uso, kumtazama mwalimu,ukakamavu)*	Anaketi/ kusimama na kutumia ishara za uso na mwili ipasavyo. Anamtazama mwalimu kila wakati kwa nia ya kuwasilisha ujumbe na anazungumza kwa ukakamavu.	Anaketi/ kusimama na kutumia ishara za uso na mwili ipasavyo. Anamtazama mwalimu wakati mwingi kwa nia ya kuwasilisha ujumbe na anazungumza kwa ukakamavu.	Anaketi/kusimama na kutumia baadhi ya ishara za uso na mwili. Anamtazama mwalimu mara kwa mara na anazungumza kwa kusitasita. Baadhi ya nyakati anazungumza kwa ukakamavu.	Ni nadra sana kutumia ishara za uso na mwili. Hamtazami mwalimu kabisa. Anaangalia chini au kando akizungumza.

Tanbihi :

i. Zoezi **1A** na Zoezi **1B** yatathminiwe kwa pamoja ili kukadiria kiwango cha kufaulu cha mwanafunzi.

ii. Zingatia mipaka ya kutuzia.

iii. Rekodi viwango vya utendaji vya kila mwanafunzi kwa kuzingatia nakala kielelezo.

Majibu yaliyopendekezwa

1. mezani/sebuleni/katika chumba cha maakuli/kwenye mkeka
   Hoja 1x1= 1

2. Nidhamu mezani
   i. Kuepuka kuzungumza chakula kikiwa kinywani
   ii. Kuzingatia usafi/kutoangusha vyakula sakafuni
   iii. Kuepuka kujaza chakula kinywani
   Hakiki majibu ya wanafunzi ipasavyo.
   Hoja 1x1=1

3.
   i. kunyongwa na chakula
   ii. kula chakula kingi na kutapika
   iii. kuona aibu

   Tanbihi

   Hakiki majibu ya wanafunzi ipasavyo.

4. adabu/heshima/tabia njema

ZOEZI IB : UFAHAMU WA KUSIKILIZA

5. Ijumaa
   alama 1
6.
   i. Walipenda wimbo wa taifa.
   ii. Waliimba wimbo wa taifa.
   iii. Walifikiria kuhusu rangi za bendera ya taifa.
   1x1=1
7.
   i. Walijiunga na kikundi cha wanaskauti.
   ii. Walimtaka awafundishe jinsi ya kupandisha bendera.
   iii. Waliiga ujasiri wake.
   Hakiki majibu ya wanafunzi ipasavyo.

   1x1=1

8. nafasi/wakati/siku

   alama 1

ZOEZI 2 : KUSOMA KWA SAUTI

MWONGOZO WA KUTATHMINIA KUSOMA KWA SAUTI

Vigezo vya kutathmini	Kuzidi matarajio	Kufikia matarajio	Kukaribia matarajio	Chini ya matarajio
Kasi ya usomaji (*Idadi ya maneno yanayosomwa kwa usahihi kwa muda wa dakika moja*)	Anasoma kwa urahisi na mfululizo wakati wote. Anatumia vituo/ alama za uakifishaji mahali panapofaa wakati wote anaposoma kifungu kuanzia mwanzo hadi mwisho. Anasoma kwa usahihi zaidi ya maneno **75** kwa muda wa dakika moja.	Anasoma kwa urahisi na mfululizo. Anatumia vituo/ alama za uakifishaji mahali panapofaa katika kiasi kikubwa cha muda wa kusoma. Anasoma kwa usahihi maneno **75** kwa muda wa dakika moja.	Wakati mwingine anasitasita anaposoma. Hazingatii kikamilifu vipumuo na vikomo mwishoni mwa sentensi. Anasoma kwa usahihi kati ya maneno **38-74** kwa muda wa dakika moja	Anatatizika kusoma na anarudiarudia maneno mengi na inabidi kurudi nyuma kuanza upya. Anachosoma hakiwezi kufuatilika. Anasoma kwa usahihi kati ya maneno **1-37** kwa muda wa dakika moja.
Kiwango cha sauti na usahihi (*Kusikika kwa sauti, matamshi na kuunganisha maneno na kuyasoma pamoja kimantiki*)	Anasoma kwa uwazi, ufasaha na kwa sauti inayosikika. Anatamka ipasavyo zaidi ya **maneno 75.** Anaunganisha na kuyasoma maneno pamoja kimantiki wakati wote anaposoma.	Anasoma kwa uwazi na kwa sauti inayosikika. Anatamka ipasavyo **maneno yote 75.** Anaunganisha maneno mengi na kuyasoma pamoja kimantiki wakati mwingi.	Anasoma baadhi ya sehemu za kifungu kwa uwazi na kwa sauti inayosikika. Anatamka ipasavyo kati ya maneno **38-74** Anaunganisha baadhi ya maneno mengi na kuyasoma pamoja kimantiki wakati mwingi	Anasoma neno kwa neno na inabidi asaidiwe. Sauti yake ni chini sana kiasi cha kutosikika.. Anatamka ipasavyo maneno kati ya **1-37** Mara nyingi maneno anayosoma hayaeleweki (wanaboboja)
Kusoma kwa kutumia ishara zifaazo (*Kiimbo, toni*	Sauti yake ina toni na kiimbo na hubadilika kwa mujibu wa hisia za kifungu. Wakati mwingi sauti	Sauti yake ina kiimbo.Toni hubadilika kulingana na hisia zinazoibuliwa na kifungu. Wakati mwingi sauti inabadilika	Sauti yake huwa na toni kiimbo wakati mwingine na hubadilika kulingana na baadhi ya hisia za kifungu. Habadilishi sauti kulingana	Sauti yake haibadiliki katika kifungu kizima. Hatumii kiimbo wala toni yake haibadiliki kulingana na hisia za kifungu anaposoma.

Vigezo vya kutathmini	Kuzidi matarajio	Kufikia matarajio	Kukaribia matarajio	Chini ya matarajio
na ishara uso)	inabadilika kulingana na wahusika katika kifungu. Anatumia kidatu (ukubwa au udogo) wa sauti wakati wote. Wakati wote anatumia ishara za uso ipasavyo anaposoma kifungu.	kulingana na wahusika katika kifungu. Anatumia kidatu (ukubwa au udogo) wa sauti wakati mwingi. Wakati mwingi anatumia ishara za uso ipasavyo anaposoma kifungu.	na wahusika. Wakati mwingine sauti yake huwa na kiimbo na toni hubadilika. Habadilishi sauti kulingana na wahusika. Sauti yake inabakia ile ile (sauti bapa) Wakati mwingine anatumia ishara za uso ipasavyo anaposoma kifungu.	Hatumii ishara anaposoma kifungu.

MIPAKA YA KUTUZIA SEHEMU (A)

KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA

UPEO/ALAMA (SCOPE)	KIWANGO CHA UTENDAJI (PERFORMANCE LEVELS)
8 (Anajibu maswali yote **8** kwa usahihi)	4
7 (Anajibu kati ya maswali **6** hadi **7** kwa usahihi)	3
5 (Anajibu kati ya maswali **3** hadi **5** kwa usahihi)	2
2 (Anajibu chini ya maswali **2** kwa usahihi)	1

Tanbihi

Mbali na kigezo cha ufahamu wa suala lengwa, tathmini pia izingatie kigezo cha mawasiliano na matumizi ya ishara za mwili.

MIPAKA YA KUTUZIA SEHEMU (A)

KUSOMA KWA SAUTI (Kasi ya Usomaji)

UPEO/ALAMA (SCOPE)	KIWANGO CHA UTENDAJI (PERFORMANCE LEVELS)
4 (Anasoma maneno zaidi ya **75** kwa usahihi)	4
3 (Anasoma maneno **75** kwa usahihi)	3
2 (Anasoma kati ya maneno **38-74** kwa usahihi)	2
1 (Anasoma kati ya maneno **1-37** kwa usahihi)	1

MIPAKA YA KUTUZIA SEHEMU (A)

KUSOMA KWA SAUTI (Mawasiliano, Ufahamu wa Suala lengwa na Matumizi ya Ishara za Mwili)

UPEO/ALAMA (SCOPE)	KIWANGO CHA UTENDAJI (PERFORMANCE LEVELS)
4	4
3	3
2	2
1	1

Tanbihi:

Tuza alama **4,3,2** na **1** kwa kuzingatia vigezo vilivyotolewa kwenye mwongozo kwa ujumla pasi na kuzingatia kigezo kimoja.

KISWAHILI GRADE 4 ASSESSMENT SHEET: SEHEMU A

(Tumia vigezo vya kutathminia ili kurekodi kiwango cha utendaji cha mwanafunzi: 4, 3, 2 ama 1)

NO.	JINA LA MWANAFUNZI	KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA ZOEZI 1A NA 1B				IDADI YA MANENO YALIYOSOMWA KWA USAHIHI KWA DAKIKA MOJA	KUSOMA KWA SAUTI ZOEZI 2			
		4	3	2	1		4	3	2	1